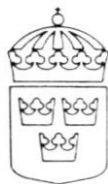

Motion till riksdagen

1988/89:Ub251

av Karin Falkmer och Inger René (båda m)
Lanthushållsskolornas bevarande

Mot.
1988/89
Ub251-260

Tänk om man satsade lika många miljoner på att få pojkar/män att bli intresserade att vilja lära sig hushåll, barnavård och samlevnad som man satsar miljoner på att stimulera flickor att satsa på teknisk utbildning. Vi är övertygade om att denna satsning skulle ge välfärden ett ordentligt uppsving. Då lägger vi i ordet VÄLFÄRD: ett land där människor MÅR BRA. Vi är lyckligt lottade att bo i ett land som länge varit förskonat från krig och naturkatastrofer och vi har en mycket hög materiell standard – men ändå – många mår inte bra. Man glömde i all välfärden bort värdet i sysslorna med allt det vardagliga. Man möter idag en utbredd besvikelse över konsumtions-samhället. Över att satsningen på att köpa och äga prylar inte ger mer. Över att man går miste om så mycket när man inte själv är med och tillverkar det man behöver. Tidigare generationers verklighet var rikare genom att man var mer delaktig. Vi borde ägna mera utbildningstid åt konsumtionsfärdigheter som: kultur, konversation, kulinariska kunskaper – ja över huvud taget sådant som gör oss skickliga i att njuta av livet.

Lönearbetet kommer ytterligare att minska i omfattning och de arbetsupp-gifter som marknadssektorn erbjuder blir alltmer monotona. Arbetet svarar inte mot människors behov av att utnyttja egen kapacitet och förmåga. Fritidsarbetet får därför en allt större betydelse för att ge livet mening – och för att vi skall må bra. Hushållsarbete är både omväxlande och skapande – *OM MAN KAN DET* – och ger många tillfällen till njutning.

Att det dessutom med en ganska ringa ökad arbetsinsats ger en stor ekonomisk vinning är ju en ytterligare positiv effekt.

Allt det här är internathushållsskolan/lanthushållsskolan suverän på. Det är många elever som kan vittna om värdet och glädjen i allt det egenarbete som dessa skolor lär ut. För de som kan det här är inte vardagsbestyren betungande utan egenarbetet i hemmet och på fritid utvecklar fantasi, kreativitet och handskicklighet. Det tränar alla sinnen och ger skaparglädje. Egenarbetet ger också säkerhet, självförtroende och tillfredsställelse, identitet och självkännedom.

Förutom de gymnasiekurser som redan nu förläggs till dessa skolor, och de eftergymnasiala påbyggnadskurserna i kost/hälsa-hushållning och dietetik bör uppdragsutbildning med fördel kunna förläggas hit.

Behovet av ökade kunskaper i kost/hälsa för de som arbetar inom vården eller med barnomsorg är väl dokumenterat.

En rad utredningar allt från prof. Wretlinds första rapport "Om svenska folkkosten" på 60-talet och hela tiden fram till de senaste HS 90 och LMK

(Livsmedelsutredningen) talar entydigt om att kunskaperna kring maten måste ökas för att vi skall må bättre och inte drabbas av ohälsa.

I HS 90 skriver man: "Ökade kunskaper inom befolkningen om kostvanor som befrämjar en god hälsa är ett medel för kost- och livsmedelspolitiken. Därför behövs insatser inom det utbildningspolitiska området så att man inom förskola, grundskola, gymnasium och det frivilliga studiearbetet och vid högskolornager hälsofrågorna, och då bl.a. kostfrågorna, en framskjuten ställning. Detta måste då avspeglas också i utbildningen av lärarna inom berörda ämnen. Detta måste också få konsekvenser inom vårdyrkesutbildningen ....".

I LMK skriver man: "Mot bakgrund av matens betydelse för hälsa och välbefinnande och som ett viktigt led i arbetet för att förbättra matvanorna föreslår Expertgruppen att mat-hälsa-aspekterna kommer in i skolans läroplaner *i all utbildning som har med människan att göra*. Och att lärarnas utbildning kompletteras så att de kan bedriva en sådan undervisning".

Till lanthushållsskolorna vore det också lämpligt att förlägga rehabiliteringskurser för människor med t.ex. hjärt-kärlsjukdomar, hypertoni, diabetes eller andra sjukdomar där kostvanorna spelar särskilt stor roll. För att få en grundlig kost- och näringskunskap räcker det nämligen inte med enbart teoretiska kunskaper. All erfarenhet pekar på att för att få bestående resultat måste man också få den praktiska träningen parallellt.

Dessa patientgrupper behöver också ofta hjälp och stöd av andra med samma sjukdom och då är internatformen ovärderlig. I det hälsoarbete som lanthushållskurserna bedriver skulle också med stor fördel rökavvänjningskurser kunna förläggas.

Med detta har vi visat på olika möjligheter för landsting och kommuner att nyttja den resurs som lanthushållsskolorna är. Lanthushållsskolor har på sina håll avvecklats. Vi menar att det är kapital- och kunskapsförstörelse.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om vikten av att lanthushållsskolornas verksamhet fortlever och utvecklas.

Stockholm den 20 januari 1989

Karin Falkmer (m)

Inger René (m)